

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การประเมินผลการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรคของประชาชนไทย ในพื้นที่สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรี ประจำปี พ.ศ. 2561” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา: 1. คุณลักษณะทางประชากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ แหล่งข้อมูลการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ ความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรคในมุมมองของประชาชน 2. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชน 3. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรคในมุมมองประชาชน และ 4. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคกับภัยสุขภาพของประชาชนและภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรค

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การวิจัยเชิงบรรยายและเชิงวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในจังหวัดตราด จำนวน 240 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ได้รับการพัฒนาจากสำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติไคส์แควร์ (Chi-square) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพหลักกับพฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อใช้ใน ก 1. การทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ แหล่งข้อมูลหรือช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ ความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ และความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพของประชาชน กับภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรคในมุมมองของประชาชน 2. หาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพกับภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรคในมุมมองของประชาชน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพในภาพรวม 4 โรค ร้อยละ 96.2 แหล่งข้อมูลข่าวสาร พบว่าแหล่งข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าถึง 3 อันดับแรก ได้แก่ โทรทัศน์และเคเบิลทีวี ร้อยละ 92.3 บุคลากรสาธารณสุข ร้อยละ 87.1 และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 86.2 กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 91.3 มีความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 69.6 พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 52.1 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90) มีความคิดเห็นเชิงบวกต่อภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรค ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคของประชาชน พบว่า เพศ อายุ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรคในมุมมองของประชาชน พบว่า พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรคในมุมมองของประชาชนในระดับปานกลาง ($r = .413$) ส่วนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ

แหล่งข้อมูลการรับรู้ข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ ความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ รายโรค และความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรค ในมุมมองของประชาชนในระดับต่ำ ($r = .326, .280, .374$ และ $.265$ ตามลำดับ)

ผลจากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพของประชาชนอย่างเป็นระบบ รวมถึงการวางแผนในการพัฒนาระบบการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เพื่อการเสริมสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ พฤติกรรมสุขภาพของประชาชนและ ภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรคสำหรับสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 จังหวัดชลบุรีให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ : การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ, พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ, ภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรค

Abstract

This research of “An Evaluation of perception of information in Diseases and Health hazards, prevention and control behaviors of diseases and images of Department of Disease Control of the Thai People: A case study in the responsible areas of the Office of Disease Prevention and Control 6, Chonburi Province during B.E.2018” aimed to study 1. the general characteristics of the people, the perception of information on diseases and health hazards, source of such information and satisfaction with such information, knowledge on diseases and health hazards, prevention and control behaviors of diseases and health hazards, image of Department of Disease Control in public opinions. 2. The relation between the general characteristics of the people and prevention and control behaviors of diseases and health hazards. 3. The relation between the perception of information on diseases and health hazards and images of Department of Disease Control. 4. The relation between prevention and control behaviors of diseases and health hazards and images of Department of Disease Control.

This study was a Quantitative research and using Descriptive research and Analytical research. The sample group who are above 18 years old and living in Trad province. The number of sample group was totally 240 samples by specific selection. The data collection tool is questionnaire which developed from Bureau of Risk Communication and Health Behavior Development. The data was analyzed by using descriptive statistics. The association between demographic traits like sex, age, education, and the perception of information on diseases and health hazards, primary occupation and health hazards and illness preventative behaviors of the population were examined using Chi-square statistics. Pearson's Correlation Coefficient will be applied in Testing the relationship between the perception of information on disease and health hazards, resources or ways to receive about diseases and health hazards, satisfaction on the knowledge of diseases and health hazards, awareness of diseases and health hazards of the public, and perceptions of the Department of Disease Control among the general population And Investigating a link between prevention and control behaviors of diseases and health hazards with the public's images of Department of Disease Control.

The results showed that 96.2% of the sample learned overall perception of information on disease and health hazards of 4 common diseases. Source of information: it was found that the top 3 sources of information with the highest accessibility for the sample were: (1) television and cable TV (92.3%), (2) Public Health Staff (87.1%), (3) Village Health

Volunteer (VHV) (86.2%). Satisfaction of information on disease and health hazards: In overall, it was found that 91.3% of the sample was highly satisfied. There are 69.6% who have knowledge on

diseases and health hazards, prevention and control behaviors of diseases and health hazards in the middle level (52.1%) and most of the sample (90%) had positive opinion to the image of Department of Disease Control. The relation between the general characteristics of the people and disease prevention and control behavior found that genders, age and educational level significantly related with disease prevention and control behavior ($p\text{-value} < 0.05$). For the factor that related with images of Department of Disease Control found that prevention and control behaviors of diseases and health hazards positively correlated with images of Department of Diseases Control in population view is in the medium level ($r = .413$). In terms of the perception of information on diseases and health hazards, source of such information, satisfaction with such information and knowledge on diseases and health hazards have positive correlation with images of Department of Disease Control of the People at low level ($r = .326, .280, .374$, and $.265$ respectively).

The results of this study can be used to plan for risk communication and develop the health behavior of the people as a systematic way, as well as used to plan for development of public relations communication systems for enhancing information perception, knowledge, public health behavior and image of Department of Disease Control for the Office of Office of Disease Prevention and Control 6, Chonburi to be more effective in the future.

Keywords: The perception of information on diseases and health hazards, prevention and control behaviors of diseases and health hazards, images of Department of Disease Control.